

بازتاب

توضیح موزه مجلس

درباره «مرد مصری» و پاسخ «شرق»

● **شرق:** ۱۲مردار گزارش می‌دهد درباره مرمت دو تابلوی کمال‌الملک در موزه مجلس منتشر شد که روابط‌عمومی کتابخانه موزه مرکز اسناد مجلس چوبلیهای در این زمینه ارسال کرده است. در ادامه، این چوبلیه به‌همراه پاسخ روزنامه (شرق) را می‌خوانید.

به مرمت اصولی بایندیم

روزنامه «شرق» در شماره ۱۷۹۷ در تاریخ ۱۲مرداد ۱۳۹۲ مطلبی را تحت عنوان «خطر در کمین مرد مصری» درباره «مرمت غیراصولی آثار کمال‌الملک» در موزه مجلس به چاپ رساند. متأسفانه متن مقاله نیز همانند عناوین حاوی اطلاعات غلط، گزاره‌های نادرست و حمله‌های غیرمنصفانه‌ای به حوزه نگاهداشت و مرمت در موزه مجلس شورای اسلامی بود. من اینجا در مقام مدافع اقدامات صورت‌گرفته در حوزه مرمت برآمدم تا زحمات بی‌شائبه و متعصبانه‌فردی که در موزه مجلس برای اولین بار با گرفته است خدای نکرده قربانی اغراض شخصی نشود.چند ادعای اصلی در این مقاله وجود دارد که در ادامه به علت کمیود فضا به‌صورت مختصر به آنها می‌پردازم:

الف) در خط نخست این مقاله آمده است که «تابلوی مرد مصری همانند دیگر تابلوهای ارزشمند موزه می‌خواهد گرفتار مرمت غیراصولی شود» این در حالی است که تابلوی مرد مصری از سالم‌ترین تابلوهای موزه است و در وضعیت بسیار مطلوبی قرار دارد! این تابلو تا به‌حال توسط هیچ شخصی مورد مرمت قرار نگرفته و قرار هم نیست قرار بگیرد! از همین خط اول مشخص است که متأسفانه نگارنده تسلطی بر کارهایی که در موزه مجلس انجام می‌شود ندارد. همین‌جا از روزنامه وزیر شرق و کلیه متخصصان دعوت می‌کنم تا موزه مجلس تشریف بیاورند و تابلوهای مرمت‌شده که در مرمت همگی آنها از آخرین متدها و مدل‌های علمی استفاده شده را مشاهده کنند. تا با چشم خود ببینند تابلوهایی که در حال از بین رفتن بودند چگونه با همکاری و راهنمایی‌های اساتید مرمت در ایران و با کارشنایه‌روزی تیم کارشناسی اکنون به بهترین وجه احیا شده‌اند البته به‌جا بود که روزنامه وزیر «شرق» و نویسند ه محترم، اطلاعات نادرست مذکور در مقاله را قبل از انتشار با موزه مجلس در میان می‌گذاشتند تا حداقل از صحت‌وسقم مرادی که منتشر می‌کنند مطلع شوند تا زحمات بسیار کارشناسان زحمت‌کش زیر سوال نرود.

ب) در حوزه مرمت، مستندنگاری آثار تاریخی جزئی جدانشدنی از اصل مرمت بوده و در کنار دیگر موفقه‌های مرمت علمی همچون بازگشت‌پذیری فرآیندهای مرمتی، اصل حفظ ماهیت و تمامیت اثر هنری، اصل حداقل دخالت ممکن در آثار تاریخی و ... باید در نظر گرفته شود. این در مورد آثار مرمت‌شده در موزه مجلس نیز صادق است، به‌مورتی که گزارش‌های علمی به‌صورت دوره‌ای از روند چگونگی مرمت تابلوها تهیه می‌شود و در اختیار مسوولین و کارشناسان و مشاوران موزه قرار می‌گیرد؛ همچنین چندی یکبار اخباری مبنی بر مرمت تابلوها و چگونگی آن در رسانه‌ها و سایت‌ها قرار می‌گیرد که در نوع خود در ایران کم‌نظیر است. چرا نویسند ه محترم حداقل به این گزارش‌های مستند علمی مراجعه نکرده‌اند تا عیار کارشناسان و مشاوران پروژه را دریابند؟

ج) مشاوران پروژه مرمت در موزه مجلس جزو برجسته‌ترین اساتید این حوزه در ایران هستند که هیچ‌کس نمی‌تواند اهلیت و صلاحیت علمی آنها را زیر سوال ببرد. مهم‌ترین مشاوران طرح که همگی جزو اعضای برجسته دانش‌علمی دانشگاه‌های برتر کشور هستند و در میان آنها دانش‌یاران و اساتید تمام‌تیم حضور دارند. حال سوال من این است که در کدام سازمان ایرانی چنین متخصصان برجسته‌ای در این حوزه دور هم جمع شده‌اند؟ یا کدام‌یک از این متخصصان در حوزه کاری خود جزو برترین‌هانیستند؟ (د) تیم کارشناسان موزه نیز معمولاً شامل گروهی متشکل از کارشناس مرمت که تالیفات متعدد در این زمینه دارند، کارشناسان نقاشی و کارشناسان موزهداری است. باز سوالم از نگارنده محترم مطلب این است که تگاهی به مقاله‌ها و کتب موضوعه در این زمینه بیندازند یا حداقل تگاهی به کار گروه‌های مرمت در دیگر موزه‌های جهان بیندازند تا ببینند که بالاترین استانداردها در چینش تیم مرمت رعایت شده است.

هـ) به‌غیر از تابلوی مرد مصری، به تابلوی دیگری نیز در این مقاله اشاره شده است؛ تابلوی سردار اسعد بختیاری. این تابلوی کمال‌الملک در سال ۱۳۹۱ در موزه مجلس مرمت شده و اکنون در معرض دید علاقه‌مندان است. برای مرمت این تابلوی نفیس، برای نخستین‌بار در ایران از روش دستگاهی PORTABLE RAMAN SPECTROSCOPY که جزو جدیدترین روش‌های آنالیز غیر تخریبی در دنیا است، استفاده شد. نتایج بسیار خوب و قابل اعتمادی از پیک‌ها و آنالیزها حاصل گردیده و اکنون این تابلو در وضعیتی بسیار مطلوب و بر اساس مبانی نوین مرمت مدرن کار شده است. همین بس که نتیجه این کار گروهی، در مقاله‌ای در همایش دوسالانه RAA ۲۰۱۳ در کشور اسلونی مورد قبول و ارایه برای متخصصان این امر قرار گرفت. (توضیح اینکه همایش جزء مهم‌ترین همایش‌های شناسایی مواد هنری و تاریخی در دنیاست. و) کارشناس محترم مقاله مذکور که نویسنده با استاد به داوری ایشان اطلاعات غلطی را برای روزنامه تهیه نموده، خوب می‌دانند که بر اساس اخلاق‌نامه مرمتگران، پیش‌داوری و بررسی‌های بدون سند و مشاهده کار، به‌مثابه نادیده گرفتن اصول حرفه‌ای مرمت است. شاید این بزرگواران خیلی زود دچار بازنخستگی اخلاقی و علمی شده‌اند که این‌چنین دستاورد دیگر همکاران خود در دانشگاه یا دیگر مراکز معتبر مرمتی را بدون ذکر هیچ‌گونه دلیل یا برهان قاطع و فقط با از راجع به نظر اشخاص دست‌چندم، زیر سوال می‌برند.

ادامه در صفحه ۱۶

هنر

شجریان: صدای «ایرج» متر و معیار است

بزرگداشت پهلوان آواز ایران برگزار شد

مرجان صائبی

عکس: شرق

به یاد دارم ایشان در اوج قدرت آواز، پهلوان آواز بودند و هنوز هم هستند. گواه صحت‌م بر پهلوانی ایشان همین که امشب مثل ۴۰ سالگی‌شان خواندند. صداهایی که ریشه و مایه دارند. اگر انسان سالم باشد می‌تواند تا ۱۲۰ سالگی بخواند به شرطی که بدنش از پس آواز خواندن بر بیاید؛ چون تارهای صوتی تا موقعی که انسان سالم باشد به شکل روز اول خواهد بود»

شجریان در ادامه اضافه کرد: «ایرج عزیز پیشکسوت من بوده و هست و آن زمانی که ما دبیرستان می‌رفتیم ایشان در اوج خوانندگی بودند. صدای ایرج برای ما متر و معیار در کار آوازخوانی است. در حد نصب بالاترین حد است. وقتی می‌خواهیم صدایی را مثال بزنیم می‌گوییم مثل صدای ایرج است. صدای او از قدرت و صلابت و صافی و پاکی برخوردار است و چهچه‌های مردانه‌اش نشانگر این است که این مرد چه کرده که تبدیل به متر و معیار صدا شد و در کار آوازخوانی رکورد دارد». شجریان در انتها آرزوی سلامتی برای پهلوان آواز کرد و گفت:

سرش را بلند کرد، چشمش‌اش سرخ و اشکبار بود. در ادامه ایرج با گروه نوازندگان، چند ترانه نوستالژیک مثل «من به پرندهام» را برای میهمانان اجرا کرد که همخوانی تمام میهمانان از پیر و جوان نشان از محبوبیت و نفوذ صدای این خواننده حتی در نسل‌های بعد داشت. در حالی که ایرج روی صحنه درحال اجرای برنامه بود، احسان خواجهامیری خود را به مراسم تجلیل از پدر رساند. او که با پروازی فوری خود را از کیش به تهران رسانده بود با حضورش به شایعات درباره کدورت با پدر پایان داد. اما بخش پرطرفدار این مراسم، روی سن آمدن استاد آواز ایران برای صحبت درباره پهلوان آواز بود.

محمدرضا شجریان، در ابتدا از تمام آنهایی که هنرمندان را قدر می‌دانند و این هسته را آبیاری می‌کنند قدرانی کرد. او سپس افزود: «وقتی شنیدم دوستان می‌خواهند برای ایرج نازنین بزرگداشت برگزار کنند با افتخار تقسم می‌آیم و در کنار این عزیز بزرگوار قرار می‌گیرم. من همیشه به‌دنبال ایشان بوده‌ام. من در نوجوانی

«امیدوارم صدسالگی‌اش را همین‌جا جشن بگیریم» در بخش دیگر این مراسم، دکتر «اسماعیل آذر» شخصیت و منش پهلوان آواز را چنین توصیف کرد: «هیچ‌گاه در طول عمرش کسی از ایرج منم نشنید. ایرج متواضع‌ترین شخصیت هنرمند کشورمان بوده و هست. خواندن کارهای آهنگین و مردم‌پسند در قلم‌ها و در عین حال اجرای کارهای سنگین به خاطر توانایی و دانش‌های هنری این هنرمند بوده است. در ادامه برنامه، فرهنگ شریف به مدح محمدرضا شجریان پرداخت و گفت: «ببینند شجریان چگونه آنقدر زیبا راجع به همکار عزیزش صحبت کرد و این واقعا قابل توصیف است که یک هنرمند در سطح محمدرضا شجریان اینگونه قدر هنر ایرج را بداند و بگوید که ما همیشه دنبال ایرج بوده‌ایم و هستیم» نصرت‌الله وحدت، بازیگر پیشکسوت سینمای ایران، با وجود کهولت و ناخوشی، از خاطره‌ای شیرین با ایرج یاد کرد و گفت: «چند سال پیش که وزارت ارشاد از هنرمندان تجلیل می‌کرد و زیاد توجه به ما قدیمی‌ها نداشت ما گفتم اکنون که وزارت ارشاد از هنرمندان خودش تجلیل می‌کند ما هم خودمان از خودمان تجلیل کنیم. آن زمان ما حدود ۶۰ نفر بودیم که اکنون به غیر از من و ناصر ملک‌مطیعی» و چند نفر از خانم‌ها کسی باقی نمانده. اولین گرامیداشت قرعه به نام «فردین» افتاد. این مراسم در شمال با حضور جمعی از هنرمندان برگزار شد. در آن مراسم جایزه‌ای گران‌بها به آقای فردین داده شد و ایشان پس از صحبت‌ها و تشکر از جمع شروع به خواندن کرد. ما که تاکنون صدای فردین را به این شکل نشنیده بودیم همه از صدای زیبایش در تعجب بودیم. بعد از اینکه او را تشویق کردیم، پرده پشت سر فردین کنار زده شد و دیدیم ایرج پشت‌پرده نشسته است! خدا ایرج را همیشه سلامت نگه دارد، تا صدالگی‌اش چیزی نمانده برای همین آرزو می‌کنم از صدالگی‌هم بگذرد».

در این مراسم با حضور استادان حاضر در سالن از جمله محمدرضا شجریان و فرهنگ شریف روی سن، «تندیس میکروفن» و لوح تقدیر به ایرج اهدا شد.

چهره روز

به همراهی ارکستر مجلسی تهران

همایون «هوای گریه» سر می‌دهد

● **شرق:** همایون شجریان قطعه «هوای گریه» را با ارکستر مجلسی تهران به رهبری بردیا کیارس اجرا می‌کند. محمدحسین توتونچیان درباره اجرای این کنسرت گفت: «قرار است همایون شجریان به همراهی ارکستر مجلسی تهران به رهبری بردیا کیارس قطعات آلبوم «نسیم وصل» و «با ستاره‌ها» را، از ۲۱ تا ۲۳ شهریور در برج میلاد تهران اجرا کند» به گفته مدیرعامل شرکت فرهنگی هنری قنقوس، طرح همراهی همایون شجریان با این ارکستر به دلیل پاسخ به نیاز مخاطبان علاقه‌مند به اجرای این دو آلبوم، خصوصا قطعه هوای گریه با اجرای ارکسترال بوده است. توتونچیان درباره تاسیس ارکستر مجلسی تهران که پیش از این با طرح همراهی حمید متبسم و خوانندگی سالار عقیلی روی صحنه رفت گفت: «سال گذشته با آقای متبسم برای اجرای پروژه «بردیس» نیاز تاسیس ارکستری با ابعاد استاندارد و نوازنده‌های حرفه‌ای را احساس کردیم. بعد از به وجود آمدن این ارکستر و قطعی شدن تاریخ اجرا در روزهای هفتم و هشتم شهریور، به این فکر افتادم که حیف است که این ارکستر با این کیفیت، بعد از این تاریخ، نیمه‌کاره رها شود» سالن تمرین، قرارداهای نوازنده‌ها و مهندگی‌ها، بخشی از دشواری‌های تشکیل ارکستر مجلسی تهران بوده است. تمرین‌های ارکستر با حمایت مدیریت و کارکنان محترم شرکت برج میلاد تهران در همان محل آغاز شده و تا روز قبل از کنسرت ادامه دارد. گفتنی است که فروش بلیت کنسرت همایون شجریان با اجرای آلبوم نسیم وصل (هوای گریه) و آلبوم با ستاره‌ها آغاز نشده است و علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به سایت ایران کنسرت iranconcert.com بلیت‌های این کنسرت را برای روزهای پنجشنبه ۲۱، جمعه ۲۲ و شنبه ۲۳ شهریور ماه در دو سانس ۱۸ و ۲۱۳۰ تهنه کنند.

پیشنهاد روز

عصر جمعه ۱۵ شهریور آغاز به کار می‌کند ۲۱ سالگی «صد اثر، صد هنرمند» در گالری گلستان

● **شرق:** بیستویکمین نمایشگاه «صد اثر، صد هنرمند» که رویداد تابستانه گالری گلستان است، امسال نیز با حضور ۱۷۷ هنرمند آغاز به‌کار می‌کند. به گفته لیلی گلستان امسال ۲۵۶ هنرمند با آثارشان برای صد اثر، صد هنرمند اعلام حضور کردند که او با وسواس همتیشگی و سختگیری در کیفیت آثار ۱۷۷ هنرمند در انتخاب کرده است. همه آثار حداکثر ابعاد ۵۰ در ۷۰ سانتیمتری دارند تا امکان نمایش همه آنها فراهم شود و بزرگ‌ترین اثر به یک نقاشی از «سهراب سپهری» تعلق دارد که ابعاد آن ۱۰۰ در ۷۰ سانتیمتر است. آثار زیبایی از سهراب سپهری، فریده لاشایی، سیدمحمد احصایی، پرویز کلاتری، پروانه اعتمادی، نصرالله افتخایی، حسین مججویی، زازه تباتبایی، محمدعلی ترقی‌جاه،محمدابراهیم جعفری، جعفر روح‌بخش، منوچهر معین‌ار، رشیدر محصص، غلامحسین نامی، بهمن نیکو، یعقوب علمه‌بیج، بهرام دبیری، ابراهیم حقیقی، نصرت‌الله مسلمیان و... در کنار همایشی و سختگیری در کیفیت آثار ۱۷۷ هنرمند در انتخاب کرده است. همه آثار حداکثر ابعاد ۵۰ در ۷۰ سانتیمتری دارند تا امکان نمایش همه آنها فراهم شود و بزرگ‌ترین اثر به یک نقاشی از «سهراب سپهری» تعلق دارد که ابعاد آن ۱۰۰ در ۷۰ سانتیمتر است. آثار زیبایی از سهراب سپهری، فریده لاشایی، سیدمحمد احصایی، پرویز کلاتری، پروانه اعتمادی، نصرالله افتخایی، حسین مججویی، زازه تباتبایی، محمدعلی ترقی‌جاه،محمدابراهیم جعفری، جعفر روح‌بخش، منوچهر معین‌ار، رشیدر محصص، غلامحسین نامی، بهمن نیکو، یعقوب علمه‌بیج، بهرام دبیری، ابراهیم حقیقی، نصرت‌الله مسلمیان و... در نمایش درمی‌آید. بیستویکمین نمایشگاه «صد اثر، صد هنرمند» عصر جمعه ۱۵ شهریور در گالری گلستان واقع در خیابان دروس، خیابان کمسای، پلاک ۳۴ آغاز به‌کار می‌کند.

سرخط

● **هالیوود رپپور تر:** بخشی از فستیوال امسال فیلم **توررا** اید، به راجر ایبرت اختصاص خواهد داشت. این منتقد فقید یکی از چهره‌های ثابت فستیوال فیلم **کراودو** بود که چهلیمین دور آن از پنج‌شنبه شروع شد. **ایستا:** علی جعفریان، آهنگساز معاصر موسیقی ملی ایران، روز گذشته (۸ شهریور) بر اثر کهولت سن از دنیا رفت. **ایستا:** شهر بیرمنگام انگلیس سه‌شنبه آینده (۱۰ سپتامبر) شاهد افتتاح بزرگ‌ترین کتابخانه اروپا خواهد بود. **شرق:** جلسه شورای سیاستگذاری جشنواره موسیقی جوان با حضور دکتر هومان اسعدی، دبیر این دوره از جشنواره و وادیر شولایی، مجید کیانی، رامبد صدیف، شهرام ناظری و حسین علیزاده و علی ترابی مدیرعامل انجمن موسیقی ایران برگزار شد. **شرق:** بیش از ۵۰ اثر دیدنی از لنوار دو داوینچی در نمایشگاه «دل آکادمیا» در ونیز به نمایش گذاشته می‌شود.

«مجادله محترمانه» در تودیع و معارفه

شمقردی: سینمای دهه ۷۰ مهد کودک بود

یابد آموزنده باشد که در دنیایی که بر طبل جنگ می‌کوبند در کشورمان با آرامش، گفتمانی می‌وود و گفتمان دیگری جایگزین می‌شود و آفرین بر ملت ایران و زندهباد جمهوری اسلامی، وی در ادامه ضمن تشکر از علی جنتی به‌خاطر انتصابش سخنانی مطرح کرد که پاسخ محترمانه وی به حرف‌های شمقردی بود: «به‌سمانگران عزیز و پر افتخار کشورمان اطمینان می‌دهم در خدمت سینمای ایران باشم؛ سینمایی که باعث فخر نظام جمهوری اسلامی است و در سخت‌ترین شرایط به داد آن رسید. برادرمان آقای شمقردی فرمودند که سینمای ایران در دهه ۷۰ دوران کودکی را به‌سر می‌برد در حالی که درباره این سینما از ژان کلود کایر، یکی از سینماگران معروف دنیا، پرسیدم و پاسخ داد سینمای اروپا در دهه ۷۰ به تکرار رسیده بود ولی سینمای ایران، سینمای اروپا را از رخ‌وت نجات داد. یا از آقای کارمیتز، یکی از مهم‌ترین پخش‌کننده‌های جهانی پرسیدم چرا سینمای ایران را دوست دارید و پاسخ داد؛ سینمای ایران به ما آموخت که می‌توانیم در برابر هالیوود با‌استیم.» وی ضمن اشاره به اینکه باید هر چه بیشتر در جشنواره‌های جهانی حضور فعالانه داشته باشیم و به‌جای آموزش کارگردان باید مردم را آموزش دادیم تا به سینما بروند، چون امروز سالن‌های سینمای ما خالی است، گفت: «من هرچند به قول آقای شمقردی سابقه‌ای در سینما ندارم ولی از هفته گذشته که پستم را تحویل گرفتم قدم‌هایم را برداشتم و «شنیدن» نظرات سینماگران را آموختم. به‌زودی اتاق فکری راه‌اندازی می‌کنیم تا مسایل سینما را بررسی کنیم.» ایوبی در ادامه با اشاره به مشکل «خانه سینما» توضیح داد: «قول می‌دهم با خرد جمعی همراه با شفافیت

فراغت آن‌آه» «متعقدم در جمهوری اسلامی ایران قرار از مسوولیت معنا ندارد و با اینکه چندبار بود این مسوولیت از دوش من برداشته شود، ولی امروز تشکر می‌کنم از آقای علی جنتی که به زور مدیریت سینما از دوش من برداشتنده» جواد شمقردی در مراسم تودیع خود با بیان مطلب فوق عنوان کرد: «امیدوارم دولت تدبیر و امید، با برنامه مفاهمه و گفت‌وگو در عرصه بین‌المللی وارد شود. امروز در جشنواره‌های جهانی ضدید جدی‌تری علیه فرهنگ ایرانی – اسلامی ما وجود دارد. امروز موزه سینما مملو از جایزه‌های جهانی است و حالا در سینما باید تمرکزمان بر بخش‌های دیگر حضور بین‌المللی باشد. به عقیده من جشنواره‌های جهانی همچون بالکن خاندان. از این به‌بعد باید حواسمان به جاهای دیگر خانه باشد.» وی در ادامه افزود: «امروز سینمای ایران از شکل گلخانه‌ای گذر کرده و به مرحله بلوغ رسیده و حالا اگر بخوایم از الگوی مدیران دهه ۶۰ و ۷۰ شسمی پیروی و از مدیرانی از جنس آن ایام استفاده کنیم، به بیراهه رفت‌ایم. چون آن دهه شبیه مهد کودک بود و آنهایی که به آن دوران با آه و آفوس نگاه می‌کنند دل‌پیش این است که دوران کودکی، دوران خوب و خاطره‌انگیزی است منتها امیدوارم آقای ایوبی هرچند که سابقه سینمایی ندارند ولی به حل مشکلات بپردازند»

شمقردی در ادامه دستاورد دوره ریاست خود را بیش از صد مورد عنوان و به رئیس جدید سازمان سینمایی جدید پیشنهادهای آرایه کرد.

حجت‌الله ایوبی، رئیس جدید سازمان سینمایی هم، در این مراسم، ضمن تأکید بر نظام مردم‌سالار و مبتنی بر ولایت‌فقیه جمهوری اسلامی عنوان کرد: «برای همه دنیا

«صفر فرهادی» که این روزها با فیلم فرانسوی «گذشته» در جشنواره فیلم تلوراید در آمریکا به سر می‌برد؛ با کارگردان‌هایی چون الکساندر پین و آلفاندرو گوئزالس ایناریتو دیدار کرد. امسال فیلم‌های مطرحی مثل «۱۲ سال بردگی» استیو مکویین، «نبراسکا» الکساندر پین، «درون لوین دیویس» برادران کوئن، «روز کارگر» جیسن ریتمن و «جاذبه» آلفونسو کوارون در تلوراید روی پرده می‌روند. فرهادی در این عکس، کنار ایناریتو است.

عکس: فیلم لینک

تاسکار

یک ماه مانده به مهلت آکادمی علوم سینمایی آمریکا

«گذشته» نماینده ایران می‌شود؟

شرق: «گذشته»، آقاعده تصادف، «هیس» دخترها فریاد نمی‌زنند، «برف روی کاج‌ها»، «حوض نقاشی»، «ملکه»، «یک پذیرایی ساده» و «پل چوبی». کلام‌یک از این فیلم‌ها تا یک ماه آینده نماینده سینمای ایران در اسکار خواهد بود. این سوالی است که با توجه به تشکیل نشدن کمیته انتخاب اثر برای اسک را هنوز پاسخی برایش وجود ندارد، و نزدیک‌ترین انتخاب هیات داران باشد. این فیلم که آخرین مهلت اعلام نماینده پخش غیرانگلیسی آکادمی علوم سینمای آمریکا‌ست زمان دارند تا یکی از این فیلم‌ها را برای معرفی انتخاب کنند. ایران سال‌ سال گذشته حتی با انتخاب «به حیه قند»، در اسکار نماینده نداشت. البته در میان همه گزینه‌ها شاید «گذشته» صفر فرهادی دور‌ترین و نزدیک‌ترین انتخاب هیات داران باشد. این فیلم که محصول کشور فرانسه با تهیه‌کنندگی کمپانی منتو است به گفته بسیاری از کارشناسان سینمایی، بهترین گزینه امسال معرفی به آکادمی علوم سینمایی است. محمد اطباطی، کارشناس امور بین‌الملل سینما یکی از کسانی است که معتقد است آخرین ساخته صفر فرهادی

عکس: آفرین همد، شرق